

*Zveme vás na podzimní procházku
aneb*

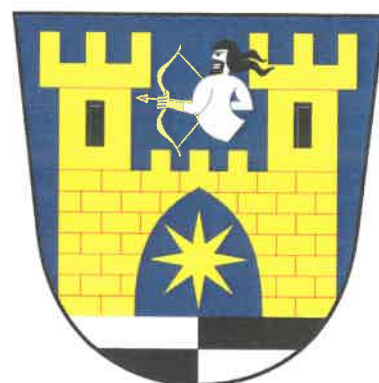
Příroda je nejlepší lékař

**DEN STROMŮ
2020**

**VZDĚLÁVACÍ OKRUHY V OKOLÍ OBCE A HRADU LUKOV
POVĚSTI RUDOLFA MATOUŠE**

Tandem bona causa

Zahrádka hradní paní

1. Přiřaď názvy rostlin k obrázku: růže, jahodník, konvalinka.

.....

.....

.....

2. Najdi ve větách ukryté názvy bylin.

Právě vylíhlé kuřátko prolezlo mezi křídly slepice.

Ty mi ani o tom nemluv.

Pořadatelé prosili herečky, zda by mohly zopakovat scénu.

Krotitel vysvětloval, proč hladový lev Andule sežral svačinu.

Maršál vějičku úzkostlivě sledoval.

Trestanec má kouli na noze.

3. Vylušti tajenku.

1. T	2. A	3. K	4. N	5. V	6. Ť	7. P	8. Ě	
9. L	10. Ř	11. O	12. Ů	13. E	14. R	15. D	16. I	17. S

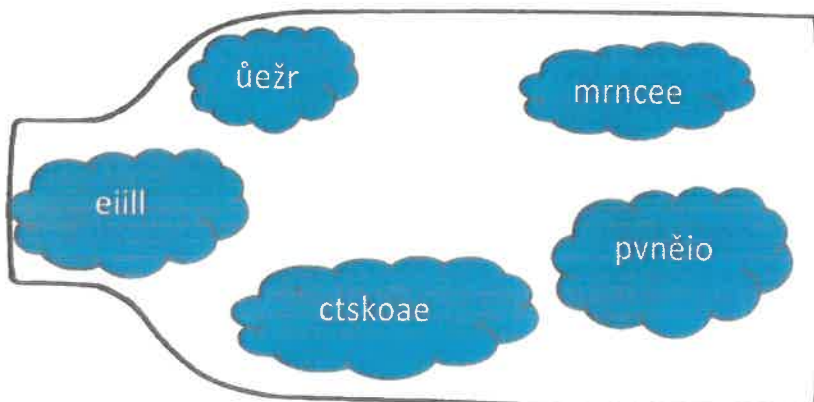
Léčivé rostliny působí na lidský organismus blahodárně. K léčení můžeme používat různé části rostlin:

3 5 8 1 4 2 6

7 9 11 15 3 11 10 13 4

3 12 14 2 9 16 17 1

4. Usušené byliny se mohou uchovávat v lahvích. Najdi, které byliny se nám schovaly do láhve.

Přřad' plody ke správným stromům.

LÍPA	
KAŠTAN	
OŘECHÁČ	
DUB	
BUK	
BŘÍZA	
TOPOL	
VRBA	
JAVOR	
OLŠE	

Přřad' listy ke správným stromům.

LÍPA	
KAŠTAN	
OŘECHÁČ	
DUB	
BUK	
BŘÍZA	
TOPOL	
VRBA	
JAVOR	
OLŠE	

Přiřaď plody ke správným listům.

The image is a matching exercise divided into two columns by a vertical dashed line. The left column contains various fruits and seed pods, each with a grey dot next to it. The right column contains various leaves, each with a white circle next to it.

Left Column (Fruits and Seed Pods):

- Two orange, elongated seed pods (one with a dark, textured cap) and a grey dot.
- A dark, textured, spherical seed pod and a grey dot.
- A branch with several dark, round fruits and a grey dot.
- A large, dark, textured seed pod (walnut) and a grey dot.
- Two dark, elongated seed pods and a grey dot.
- A yellow and orange winged seed pod and a grey dot.
- A green seed pod on a branch and a grey dot.
- A dark, round seed pod and a grey dot.

Right Column (Leaves):

- A dark, lobed leaf and a white circle.
- A green, pinnate leaf and a white circle.
- A dark, lobed leaf and a white circle.
- A green, lobed leaf and a white circle.
- A green, ovate leaf and a white circle.
- A dark, elongated leaf and a white circle.
- A dark, ovate leaf and a white circle.
- A green, ovate leaf and a white circle.
- A green, ovate leaf and a white circle.
- A green, ovate leaf and a white circle.
- A green, pinnate leaf and a white circle.

VÝUKOVÝ LIST

NAUČNÁ STEZKA SEVERNÍ SVAH HRADU LUKOV

Úkol: Na stezce vyplň správné číslo stromu, tímto číslem označ také jeho list nebo jehličí, květ a plod.

číslo stromu

☐	javor		☐		☐		☐	
☐	dub		☐		☐		☐	
☐	buk		☐		☐		☐	
☐	lípa		☐		☐		☐	
☐	smrk		☐		☐		☐	
☐	jedle		☐		☐		☐	
☐	bříza		☐		☐		☐	
☐	habr		☐		☐		☐	

VÝUKOVÝ LIST

Úkol 2: Vyplň názvy stromů.

1

2

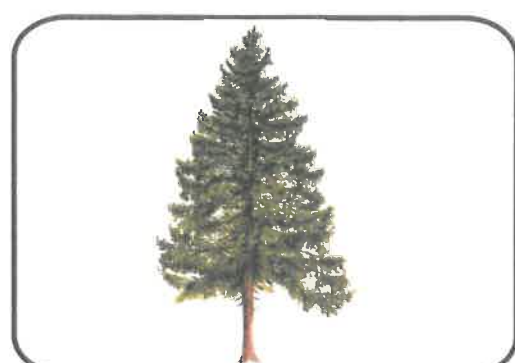
3

4

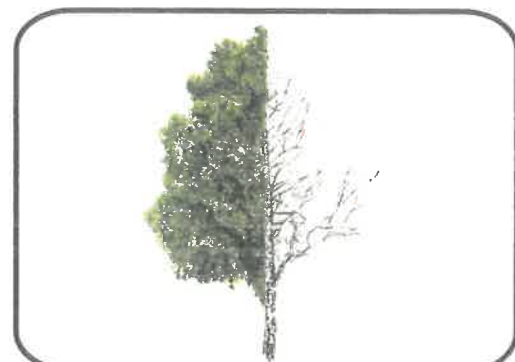
5

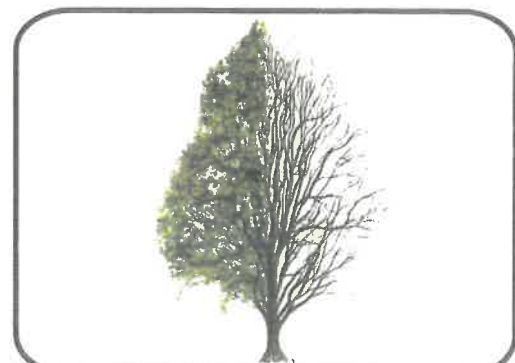
6

7

8

Pověst Valdštejnův dub

Bohatá paní Lukrecie z rodu Nekešů ovdověla. Brzy se o ni začali ucházet šlechtičtí kavalíři.

Byl nevlídný listopadový den roku 1608, když k bráně lukovského hradu dorazil průvod v čele s urostlým mladíkem. Ohlásil se, že je pozván samotnou paní Lukrecií. Ujal se ho purkrabí, který jej provedl areálem hradu až do výstavních komnat držitelky hradu.

"Vítej pane z Valdštejna, jsi mým hostem. Užívej si pohodlí našeho hradu", uvítala jej Lukrecie. Mladík se jí na první pohled zalíbil. Několik dní spolu strávili, objeli Nekešovské statky.

Na konci Valdštejnova pobytu padlo rozhodnutí o možném sňatku. Lukrecie si ale dala podmínku: "Je tradicí našeho rodu, že budoucí majitel panství, zasadí poblíž hradu stromek. Teprve, až se zazelená, může být svatba".

Ráno mladý pár obešel hrad a vybral, kde bude proutek zasazen. Albrecht vybral sazenici dubu a tu zasadil do připravené jamky.

Na jaře vyrašily zelené lístky a v květnu se konala slavná svatba.

Pracovní list k pověsti Valdštejnův dub

- Historický příběh byl ze:

17. století 18.století 19.století

- Albrecht přijel na Lukov:

vládnout přespat bojovat

- Albrecht pocházel:

z Karlštejna z Valdštejna z Lešné

- Jak se jmenovala paní, o kterou se mladík ucházel:

Lucie Žofie Lukrécie

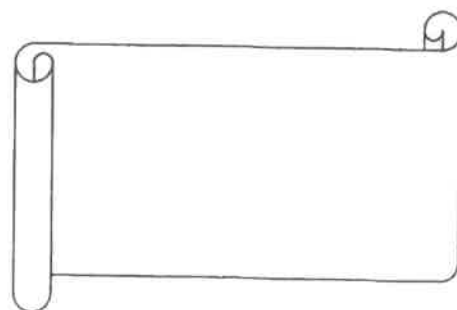
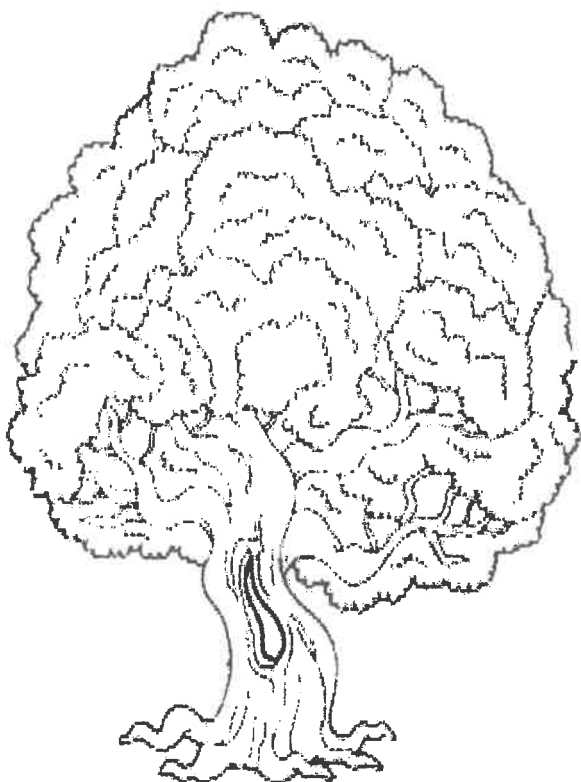
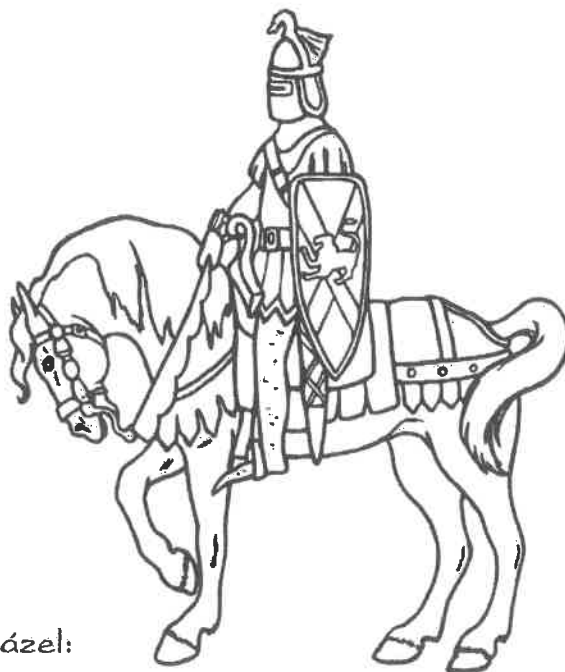
- Co se mělo stát se zasazeným stromkem na jaře:

měl být metr vysoký měl se zazelenat měl uschnout

- Příběh vyprávěl:

o lípě o buku o dubu

- Namaluj a pojmenuj list a plod stromu, o kterém je tento příběh:

O vodníkovi pod Rabinou

odníci si často vyhlédli nejpodivnější místa ke svému trvalému pobytu, kde se jim zalíbilo a nedali se odtud jen tak snadno vypudit. Nemusely to být rozlehlé rybníky ani široké potoky s hlubokými tůňemi.

Tak jednomu vodníkovi se zalíbilo v malém potůčku Rabině, pod vrchem Rabinou. Asi proto, že nad potokem a nad jeho příkrou stráň vedla silnice, po níž často jezdily formanské vozy. Lidé o vodníkovi věděli, často ho viděli, jak se schovává, aby nepozorován mohl lidem tropit schválnosti. Proto se tu v noci lidé báli přecházet sami. Zvláště formani se měli před ním na pozoru, protože právě na ně si často políčil, koně jim splášil, vůz jim přibrzdil, když jeli do kopce, že se vůz zastavil a také koně formanům vypřahal.

Kdysi jel kašavský forman Jakub do Napajedle na jarmark. Výjel ještě před půlnocí, aby byl časné ráno na místě. Když sjížděl zátočinou na Rabině, vyhoupl se na jeho vůz vodník, plácal svými velkými dlaněmi a škaradě se chechtal. Koči nečekal, co mu vodník provede a chtěl se ho co nejdříve zbavit, aby mu nevyplášil koně a nezvrátil vůz do příkopu. Rychle se obrátil a švihl vodníka bičem až bolesti zakřičel a seskočil z vozu. Forman pobídl koně, kteří se dali do klusu. Hastrman za ním volal, že si na něj počká, až pojede zpátky, že se mu pomstí.

K večeru se forman vrátil domů. Protože zboží, všechny dřevěné lopaty, vidle, hrábě, násady, košťata a ostatní své zboží dobře prodal, koupil si na zimu nový kožich. Nic se však z něho netěšil, stále myslel na noční příhodu a obával se vodníkovi

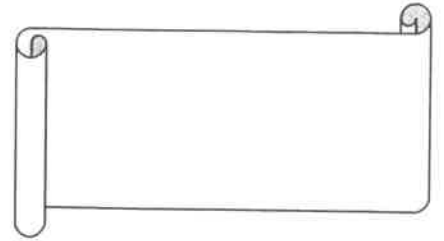
msty. Proto spěchal, aby měl Rabinu ještě před setměním za sebou. Ať spěchal jak chtěl, přece zatměl. Když už byl skoro na samém vrchu Rabilny, najednou se koně splášili, vzpínali se a najednou jako by někdo přetřezal postraňky a ukroutil držáky, divokým klusem pádili vpřed. Vůz bez koní s nešťastným formanem pojížděl z kopce zpět, stále rychleji a rychleji ze stráně dolů do ráztoky, až k tůni potoka, kde se prudce zastavil. Nešťastný forman, navlečený v novém kožichu, ocitl se uprostřed tůně. Než se vzpamatoval, chvíli tam stál promočený s těžkým, vodou nasáklým kožichem na sobě a nevěděl, co dále. To už ale slyšel radostné skřeky vodníka, který se sedlákovi smál.

Doma pak o této příhodě vypravoval. Nedal si vymluvit, že to všechno způsobil právě vodník pod Rabinou, že to nebyla jen nešťastná příhoda. Vždyť i jiní lidé měli zlé zkušenosti o tom, jak jim vodník škodil.

*Zapsal Josef Sluštík, podle vyprávování své matky,
panimámy Sluštíkové z Prádel. 1937*

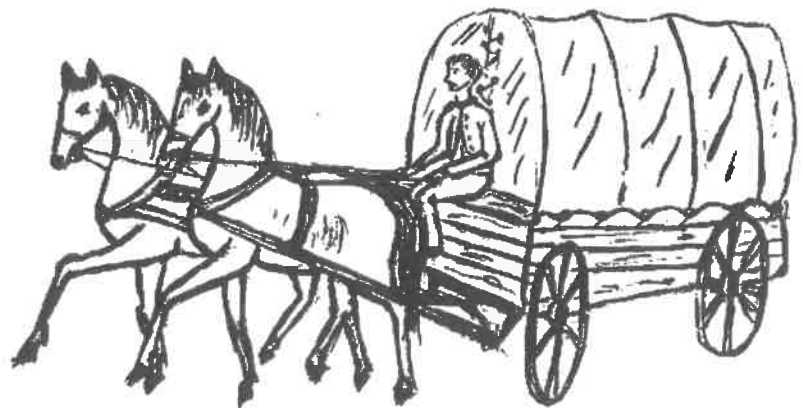
Pracovní list k pověsti **O vodníkovi pod Rablinou – 3.-6.třída**

- Kde bydlí vodníci?
- S jakým slovem souvisí slovo vodník?
- Proč se lidé vodníka báli?
- V jakém potůčku se zalíbilo vodníkovi z pověsti?

Malinka Rablinka Hoblinka

- Jaké vozy jezdily dříve po cestách?
- fára formule formanské

- Co asi tyto vozy vozily?
- zboží na prodej lidi na výlet

- Vzpomeň si na všech pět věcí, které forman prodával?

.....

- Co si za prodané věci koupil?
- klobouk boty kožich

- Jak jinak se říká vodníkovi?
- podvodník forman hasrman

- Jak se jmenoval forman z pověsti?
- Jakub Tonda Jura

- Kde forman bydlel?
- V Lukově ve Vlčkové v Kašavě

*Najdi na obrázku skryté předměty a jejich počet zapiš do rámečků.

Hastrman na Úkole

e mlýně na Úkole měli každý rok v létě nevíтанého hosta. Byl to vodník, který mlynáři, mlýnské chase i mlečům škodil jak jen mohl, takže tam nikdo nechtěl sloužit a mleči se mlýnu vyhýbali.

Kdysi přišel do mlýna potulný muzikant a žádal o nocleh. Chtěl si ustlat na palandě, jako v každém mlýně, kam na své pouti krajinou zavítal. Ale mlynář o tom nechtěl ani slyšet. Jistě by se nocležník rána nedočkal, tak rádil hastrman ve mlýně. Než šumař se nebál a nedal jinak, než že bude spát ve mlýnici, a že si už s hastrmanem nějak poradí.

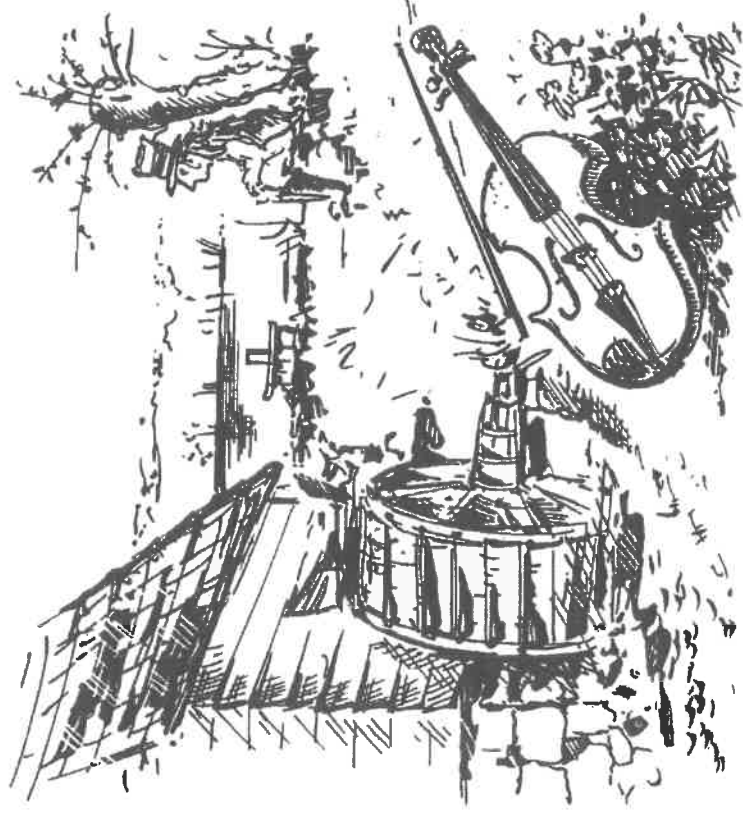
Jakmile mlynář zastavil na noc mlýnské kolo a ve mlýně se rozhostilo ticho, šumař vzal do rukou housle a začal vyhrávat. Skřípavý zvuk houslí se rozléhal po mlýnici i po celém mlýně jeho a okolí. Po chvíli bylo slyšet šplouchání a čvachání a před muzikantem se objevil příkrčený zelený muziček, tváře vrásčité, s neklidně tékavými očima. Chvilí se díval na šumaře, ale zanedlouho přistoupil k hrajícímu mladíkovi, upřeně ho pozoroval a nakonec ho vyzval, aby mu housle půjčil, že si chce také zahrát.

„Ale ano, co by ne,“ odpověděl šumař. „Máš-li jen na to rovné prsty? Ukaž!“ Vodník ukázal houslistovi své ruce s blanami mezi prsty, ukončenými místo nehtů bouličkami. „Milý brachu,“ řekl šumař vodníkovi, „to ti musím prsty napřed narovnat. Chvilí počkej, hned to bude.“ Rozštípl v koutě stojící hřabovou násadu a vyzval vodníka, aby vsunul prsty do rozštěpu. Když tak vodník učinil, muzikant rozsochu uvolnil a ta sevřela

vodníkovi prsty tak, že bolestí zasyčel, kroutil se, křučel a muzikanta prosil, aby ho zbavil bolestného sevření.

Šumař tak slíbil učinit teprve tehdy, když vodník slíbí, že se už ve mlýně vícekrát neukáže. Pohrozil mu, kdyby nedostal svému slíbu, že by na něj vyzrál jinak. Vodník slíbil a skutečně se už na Úkole neukázal. Zato lidé nemohli zapomenout na zlého vodníka a ve mlýně na Úkole nechtěli mlít. A tak mlýn chátral, až zpustl docela.

*Vypravovala M. Štrabánková svému synovi Josefovi,
který ji zapsal při nejdejších shledávání místních
pověstí žáky školy. 1939*

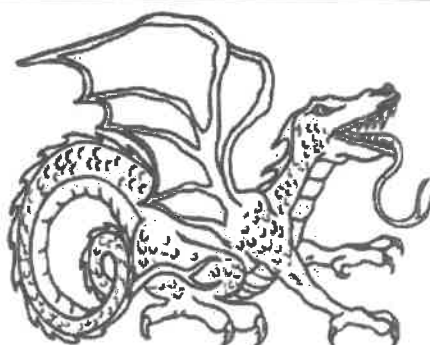

Pracovní list k pověsti *Hastrman na Úkole* - 1. a 2. třída

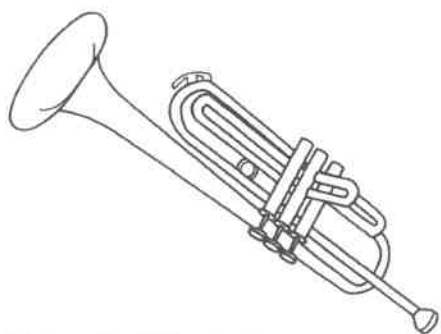
1. Vybarvi, kde se pověst odehrála.

2. Vybarvi, kdo v pověsti strašil.

3. Vybarvi, nač si chtělo strašidlo zahrát.

4. Vybarvi, jaké mělo strašidlo ruce.

